

Vay Ferisilere!

Matta 23

Halka uyarı:

"Sesleyin, ama yapmayın" - 23:1-12

1.vay: "Engelsiniz" - 23:13

2.vay: "Hırsızısınız" - 23:14

3.vay: "Sahte misyonersiniz" - 23:15

4.vay: "Sahte yeminler yapıyorsunuz" - 23:16-22

5.vay: "Sahte titizlik yapıyorsunuz" - 23:23-24

6.vay: "Sahte temizlik yapıyorsunuz" - 23:25-26

7.vay: "Çürük hayat sürüyorsunuz" - 23:27-28

8.vay: "Katilsiniz" - 23:29-35

Karar:

"Kesin ceza" - 23:36-39

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

Matta 23:1-2

1 Ondan sonra İsa kalabalığa, hem de öğrencilerine şöyle konuştu: 2 "Musa'nın iskemlesinde artık kanun muallimleri ve Ferisiler oturuyor.

Horazin'deki sinagog ve Musa'nın iskemlesi

'Musa'nın iskemlesi' nedir?

Sinagoglarda taştan yapılmış süslü bir koltuk. Yahudi toplantılarının en önemli parçası Musa'nın kanununu okumak idi. En okumuş muallim oraya oturup Tora'dan okurdu ve onu açıklardı. O zaman onun sözleri herkes için geçerli oldu.

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

'Kanun muallimleri' kimdir?

sözün asıl anlamı: "yazıcılar" - onların baştaki görevi: EA tesktleri kopya etmek. Onu yaparken çok aşırı titiz davranırdılar:

- Kitaplar için ancak temiz hayvanların derisi kullanılırdı.
- Her kolonada en azında 38, en fazla 60 sıra yazılabilirdi.
- Mürekkep kara olmalıydı. Onun özel bir retseptası vardı.
- Düşüncede dalgınlığa dalmamak için, Yazarken lazımdı her sözü okusunlar.
- 'Yahve' sözünü yazmazdan önce, lazımdı kalemi temizlensinler ve bütün bedenini yıkasınlar.
- Bir kitabı bitirdikten 30 gün sonra, başkası lazımdı onu kontrol etsin. Eğer üç sayfada düzeltme gerekli olursa, bütün kitap atılırdı, yeniden yazılırdı.
- İki harf birbirine değdiler mi, bütün kitap yeniden yazılırdı.
- Bütün paragraflar, sözler ve harfler tek tek sayılıdı. Her sayfada en ortadaki söz ve harf kontrol edilirdi. Eğer orijinal tekstten farklı ise, kitap atılırdı.

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

Matta 23:3-4

3 Onun için, size her ne söylerseler, onu yapın, onu tutun. Ama onların yaptıklarına göre siz yapmayın. Çünkü konuşuyorlar, ama yapmıyorlar. 4 Ağır ve zor taşınan yükleri hazırlıyorlar, sonra da onları insanların omuzlarına bindiriyorlar. Kendileri gene, onları kaldırmak için bir parmak bile oynattırmıyorlar.

'onu yapın, onu tutun'

- öğreten kişi kötü örnek bırakırsa bile, onun anlattığı hakikatinin göre yaşamalıyız.
- Filipililer 1:15-18

'ağır yükler'

- değil Musa'nın kanunu, ama onların koyduğu 'çıt' (ograd), yani ekstradan koydukları kurallar (mesela: el yıkamak)

'bir parmak oynatırmamak'

- değil Ferisiler kanunu tutmasınlar, ama kişilerin halinden anlamayıp merhametsizce davranmak.
- Matta 9:13; 12:7 "kurban değil, ama merhamet istiyorum"

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

Matta 23:5

Zaten her şeyi yapıyorlar, sade insanlar onlara dikkat etsinler: mesela, üstlerine büyük ayet kutuları bağlıyorlar ve kaftanların ucuna uzun püsküller dikeyiyorlar.

Yasa 6:6-9

Bugün size verdiğim bu buyrukları aklınızda tutun. 7 Onları çocuklarınıza benimsetin. Evinizde otururken, yolda yürürken, yatarken, kalkarken onlardan söz edin. 8 Bir belirti olarak onları ellerinize bağlayın, **alın sargısı** olarak takın."

Sayılar 15:38-39

"İsrail halkına de ki, 'Kuşaklar boyunca giysinizin dört yanına **püskül** dikeceksiniz. Her püskülün üzerine lacivert bir kordon koyacaksınız. 39 Öyle ki, püskülleri gördükçe RAB'bin buyruklarını anımsayasınız.

Musa'nın kanunundaki amaç: insan **kendi kendini** hatırlatırsın
Ferisilerin amacı: **başkalarına** ne kadar dindar olduklarını göstermek

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

Matta 23:6-7

6 Seviyorlar, banketlerde en saygılı yerleri alsınlar ve duahanelerde en öne otursunlar. 7 Ve bayılıyorlar, çarşılarda selam alsınlar, insanlar da onlara 'muallim' desinler.

'banketlerde en saygılı yerler'

- alçak, U biçiminde dizilmiş masalarda yatarak yemek yerdiler.
- Ev sahibi kısa tarafta, ortada yerdii. Onun sağındaki yer en saygılı idi.
- O saygılı yeri almak için saklıdan kavgalar olurdu.

'duahanelerde en önde'

- en öndeki koltuklar ters yönde dururdular, cemaata bakardılar, öyle ki, herkes onları görsün.
- sanki onların kral iskemleleri idi.

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

Matta 23:8-12

8 Size gene 'muallim' demesinler, çünkü tek bir Mualliminiz var, ve siz hepiniz kardeşsiniz. 9 Ve yeryüzünde kimseye 'baba' demeyin. Çünkü tek bir Babanız var, O da göktedir. 10 Size 'güdücü' demesinler. Çünkü tek bir Güdücünüz var, o da Mesih'tir. 11 Ama sizin aranızda en büyük olan, sizin hizmetkârınız olsun. 12 Her kim kendini yükseltirse, o alçaltılacak. Ve her kim kendini alçaltırsa, o yükseltilecek.

'muallim'
= "Hocam!"

'baba'
= "Peder", "Otçe!"

'güdücü'
= "Pastore!"

Halka uyarı: 'Dinleyin, yapmayın' (Matta 23:1-12)

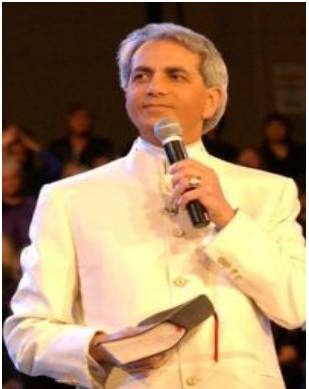
'muallim' = “Hocam!”

- toplulukta elbette muallimlik görevi vardır ve çok önemlidir: Apo 13:1; 1.Tim 5:17; Rom 12:7; 2.Tim 2:2
- ama daha fazla bilgi sahibi olmak lazım bizde daha fazla alçakgönüllülük yaratsın - “Bilgi, insanın göğsünü kabartırır, ama sevgi başkasını ilerletirir. Bir kişi, 'Ben biliyorum artık' diye düşündü mü, o daha hiç bir şey nasıl lazımsa bilmiyor.” (1.Kor 8:1-2)

'baba' = “Peder”, “Otçe!”

- ruhsal hayatta baba-evlat bağlantısı vardır: 2.Krallar 2:12, 1.Tim 1:2; 1.Kor 4:15)
- burada ruhsal konularda bağlılık, hayat kaynağı için söz oluyor. Sanıyoruz o kişi yok oldu mu, ruhsal hayatımız bitiyor.
- Başkadır, seni iman getiren kişiye 'ruhsal babam' dersen, başkadır herhangi bir papaza, papaz olduğu için öyle yapasın. Kişisel bağlantı önemli.

'güdücü' = “Pastore!”

- toplulukta elbette önderler, güdücüler vardır: 1.Tim 3:1; Efes 4:11
- buradaki konu: yol göstermek, önderlik.
- Kiliseyi kuran, güden ve ayakta tutan Mesih'tir (Mat 16:18; Kol 1:18). Başçoban odur (1.Petrus 5:4). En büyük pastor bile, sade onun yardımcısıdır.

1.vay: 'Engelsiniz' (Matta 23:13)

Matta 23:13

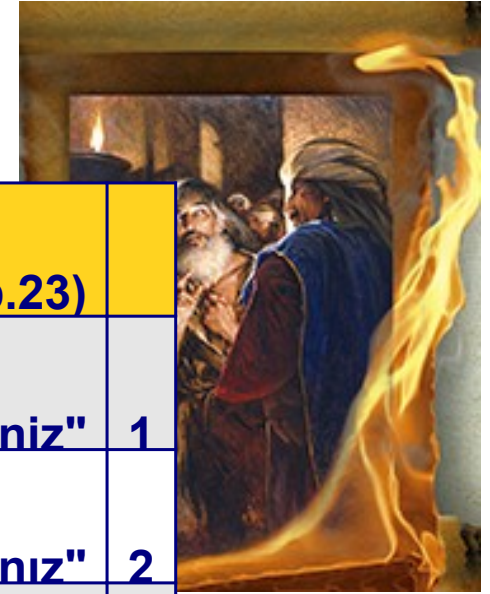
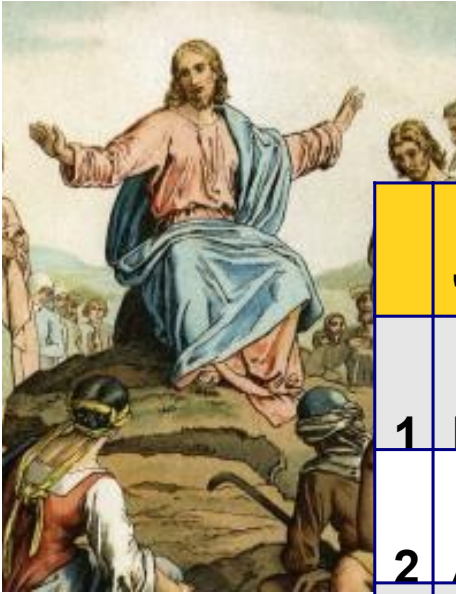
Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi!

- "Vay" sözü EA'da sık sık geçen bir davalama sözüdür. Rab peygamberlerin ağzından konuşup bir halka ya da bir grup insanlara kesin davalanacağını ilan ediyor. Onun için korkunç bir sözdür.
- Özellikle peygamberler kitaplarında Matta 23'e benzeyen sıralamalar görüyoruz, mesela: Yeşaya 5 (ayetler 8,11,18,20,21,22) ve Habakuk 2 (ayetler 6,9,12,15,19)
- İsa, Yeşaya ve Habakuk gibi halkının önderlerini suçluyor: acımasızca zayıf kişileri kırıp geçiyorsunuz ve kendi faydasını arıyorsunuz.

8 'Vay!' sözü (Matta 23:13-39)

- Bu bölümde İsa 8 tane Vay! sözü sıralıyor. Bununla Ferisileri ve kanun muallimleri Allahın krallığına girenlerle karşılaştırıyor (beşinci bölümdeki 8 'ne mutlu' sözü)

	'NE MUTLU' (b.5)	'VAY' (b.23)	
1	Fukaralar	"Eneelsiniz"	1
2	Aölvayanlar	"Hırsızısınız"	2
3	Yavas olanlar	"Sahte misvonersiniz"	3
4	Doörlük arayanlar	"Sahte veminler"	4
5	Merhametliler	"Sahte titizlik"	5
6	Yüreöi temiz olanlar	"Sahte temizlik"	6

1.vay: 'Engelsiniz' (Matta 23:13)

Matta 23:13

Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Çünkü gökün krallığını insanlara karşı kilitliyorsunuz. Ne kendiniz giriyorsunuz, ne de girenlere veriyorsunuz girsinler.

Nasıl kilitlediler?

- 1) **sözlerle**, öğretişle: İsa'nın gücüne 'Beelzebub' dediler (Matta 9:34)
- 2) **hareketlerle**: iman edenleri toplumdaki attıkları (Yuhanna 9: 22)

2.vay: 'Hırsızsiniz' (Matta 23:14)

Matta 23:14

Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Bir taraftan gösteriş için uzun uzun dualar yapıyorsunuz, öbür taraftan dul kadınların evlerini yiyorsunuz. Onun için sizin cezanız daha büyük olacak.

'uzun dualar'

Maymonidis adında bir tarihçi: "Eski Allah adamları duadan önce bir saat, duadan sonra da bir saat dururdular."

'dul kadınların evlerini'

- Dul kadınlar EA'da hep Rabbin özel koruması altında idiler: Mezmur 68:5, Yasa 27:19. Kim onlara dokunduysa, Rabbin öfkesini uyandırırdı.
- Luka 21:1-4 - dul kadının bahşışı. Bu olay bize örnek olmak için değil, ama Ferisilerin acımasız din sistemini göstermek için yazıldı.

3.vay: 'Sahte misyonersiniz' (Matta 23:15)

Matta 23:15

Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Çünkü denizde ve toprakta uzun yolculuklar yapıyorsunuz, tek bir kişiyi kendi öğretişinize çeviresiniz diye. Adam da kabul ettikten sonra, onu kendinizden iki kat daha fazla cendem evladı yapıyorsunuz.

'kendi öğretişine çevirmek'

- Aslında başka halkları Rabbe getirmek iyi bir iş idi: "Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak." (Yar 12:3)
- Ama Ferisilerin motivleri bozuktu: gurur, insan övgüsü, politik güç.
- Onlar insanları sevmezdi, Rabbin şanını düşünmezdi. Yeni kişileri Ferisi öğretişine döndürdüler.

'iki kat cendem evladı'

- çünkü öyle bir kişi lazımdı değil sade doğuyu öğrensin, ama Ferisilerin yalanlarını unutsun. Yürekleri sertleşirdi.

4.vay: 'Sahte yeminler' (Matta 23:16-22)

Matta 23:16-17

16 Vay halinize, kör güdücüler sizi. Diyorsunuz: 'Kişi Allahevinin üzerine yemin etti mi, o sayılmıyor. Ama kim Allahevindeki altın üzerine yemin ederse, o artık mecburdur. 17 Sersemler, kör adamlar! Hangisi daha önemli: altın mı, yoksa altını kutsal kılan Allahevi mi?

Allahevinde - Allahevindeki altın

- Burada adak sırasında yapılan yeminler için söz konusu oluyor. Allahevi insanın kontrolunda deği, ama verdiğin altınlar senindir. Onun için o yeminler geçerli.
- İsa'nın cevabı: insanın payı değil, ama Allahın razılığı verdiğimiz kurban ve adakları geçerli kılıyor. Oun için ona yapılan yeminler de geçerli.

4.vay: 'Sahte yeminler' (Matta 23:16-22)

Matta 23:18-19

18 Ve diyorsunuz: 'Kişi kurbanyerinin üzerine yemin etti mi, o sayılmıyor. Ama kim kurbanyerinin üstündeki kurbanın üzerine yemin ederse o artık mecburdur.' 19 Kör adamlar sizi! Hangisi daha önemli: kurban mı, yoksa kurbanı kutsal kılan kurbanyeri mi?

Kurbanyeri - kurbanyerindeki kurban

- Aynı mesele, aynı prensip
- Çıkış 29:37

"Yedi gün sunağı arındırarak kutsal kılacaksın. Böylece sunak çok kutsal olacak. Ona dokunan her şey de kutsal sayılacaktır."

4.vay: 'Sahte yeminler' (Matta 23:16-22)

Matta 23:20-22

20 Onun için, kim öyle yemin ederse, hem kurbanyerinin üzerine, hem de onun üstünde ne varsa, onun da üzerine yemin etmiş oluyor. 21 Ve kim Allahevi üzerine yemin ederse, hem Allahevinin kendisi üzerine, hem de orada Oturanın üzerine yemin etmiş oluyor. 22 Ve kim gök üzerine yemin ederse, hem Allahın kral iskemlesinin üzerine, hem de orada Oturanın üzerine yemin etmiş oluyor.

İsa bütün bu boş laflara son veriyor

- Yemin ettiğin zaman, Allah senin sözlerini işitiyor ve hiç ayırım yapmıyor: hangi biçimde de onu söylersen geçerlidir.
- Mat 5:34,37 "Ama ben size diyorum: hiç yemin etmeyin!... Sizin lafınız olsun, 'Evet' mi, evet; ya da 'Hayır' mı hayır. Ondan ötesi Şeytandandır."
- Yakup 5:12
- yemin eden >Allahın adını ağızına alıyor. O yüzden Ona saygısızlık etmemek için, yemin etmekten bütün vazdeçsin.

5.vay: 'Sahte titizlik' (Matta 23:23-24)

Matta 23:23-24

23 Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Çünkü nanenin, anasonun ve dere otunun ondalık zekâtını veriyorsunuz. Ama Musa'nın kanununda daha önemli şeyler var: mesela doğruluk, merhamet ve sadıkan olmak. Bunlara önem vermediniz. İşte, aslında lazımdı bunları yapasınız. Sonra, öbür işleri de unutmamalısınız. 24 Kör güdücüler sizi! Sineği süzüp deveyi yutuyorsunuz.

deve - sinek

- en büyük hayvan, en küçük hayvan.
- en önemsiz konularla uğraşıyorsunuz, ama en önemli konulara boş veriyorsunuz.
- bugünkü 'sinekler' ve 'develer' since nedir?

nane
anason
dereotu

2. SONRA
bunlarla uğraş-
maya hakkın var

DOĞRULUK
MERHAMET
SADİKAN OLMAK

1. ÖNCE
bunları yap !

6.vay: 'Sahte temizlik' (Matta 23:25-26)

Matta 23:25-26

25 Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Çünkü kadehin ve çanağın dış tarafını temizliyorsunuz, ama içerden açgözlülük ve rezillikle doludurlar. 26 Kör Ferisi seni! En birinci kadehin ve çanağın içini temizle, öyle ki, onun dış tarafı da temiz olsun.

İç ve dış temizlik

- Markos 7:4 - Ferisilerin sözlü kanununda çok detaylı yazardı nerede ve nasıl yıkasınlar; yüzlerce kanunlar vardı.
- abdest düşüncesi: "Önce dışarıdan temiz ol, ondan sonra Allahın huzuruna gir, dindar hareketler seni içeriden temizleyecek"
- "... onun dış tarafı da temiz olsun"

Çünkü temiz olanlar için her şey temizdir. Ama yüreği kirlenmiş olanlar ve iman etmeyenler için hiç bir şey temiz değildir. Onların hem düşünce-leri, hem de duyguları kirlenmiştir." (Titus 1:15)

7.vay: 'Çürük hayat' (Matta 23:27-28)

Matta 23:27-28

27 Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Siz kireçli mezarlara benziyorsunuz. Dışarıdan çok süslü görünüyorlar, ama içerden ölülerin kemikleri ve her türlü pislikle doludurlar. 28 Aynı onun gibi, siz de insanlara doğru görünüyorsunuz, ama içerden her türlü ikiyüzlülük ve kanunsuzlukla dolusunuz.

- senede bir kere Yahudiler bütün mezarları kireçlerdiler. Yolcular ve görevliler onlara anlamadan dokunursa murdar sayılacak ve Allahevine dalamayacaklar.

8.vay: 'Katilsiniz' (Matta 23:29-35)

Matta 23:29-31

29 Vay halinize kanun muallimleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler sizi! Çünkü peygamberlerin mezarlarını kaldırıp ve doğru adamların anma taşlarını süslüyorsunuz. 30 Ve diyorsunuz: 'Biz dedelerimizin günlerinde yaşasaydık, peygamberlerin kanını dökmek için onlara katılmayacaydık. 31 Böylelikle siz kendi kendinize karşı şahitlik yapıyorsunuz, peygamberleri öldüren kişilerin torunları olduğunuzu diye.

"öldüren kişilerin torunları olduğunuz"

- demek: "aynı cinstensiniz, aynı karaktere sahipsiniz"

8.vay: 'Katilsiniz' (Matta 23:29-35)

Matta 23:32-33

32 Madem öyle, dedelerinizin günah ölçüsünü tamamlayın. 33 Hey, sizi yılanlar! Siz yılan soyu! Cendemin cezasından nasıl kaçacaksınız? 34 Onun için, bakın, ben size peygamberler ve bilgili adamlar ve muallimler gönderecem. Onların bazılarını öldüreceyiz, haça gereceyiz. Bazılarını duahanelerinizde kamçılıyıp kasabadan kasabaya kovacağız.

"Size peygamberler gönderecem"
İsa burada Allahın haklarını kullanıyor

Apo 14:19

8.vay: 'Katilsiniz' (Matta 23:29-35)

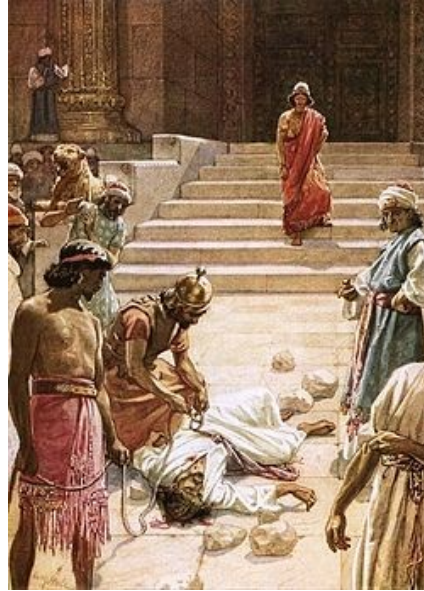
Matta 23:34-35

Öyle ki, yeryüzünde ne kadar suçsuz kan dökülmüşse, o hepsi sizin başınızın üzerine gelsin: doğru bir adam olan Abel'in kanından, çak Berehiyaoğlu Zekerya'nın kanına kadar (siz onu Allahevi ile kurbanyerinin ortasında öldürdünüz).

Habil

- EA'da birinci şehit
(Yaratılış 4:1-16)

Zekerya

- EA'da son şehit
(2.Tarihler 24:20-21)

Stefanus

- YA'da birinci şehit
(Apo.İşleri 7:54-60)

- Zekerya'nın öldürülmesi Yahudilerin EA'sında son kitapta geçiyor. İsa'nın manası: baştan sona kadar katilsiniz (Yuhanna 8:44)

YAHUDİLER'e göre EA'nın sırası

Tora

(Tevrat):

Yaratılış
Çıkış
Levililer
Sayılar
Yasanın Tekrarı

Neviim

(Peygamberler):

Yeşu
Hakimler
Samuel
Krallar

Yeşaya
Yeremya
Hezekiel
'onikiler'

Ketuvim

(Yazılar):

Mezmurlar
Sül.Özd
Eyub

Ezgiler Ezg.
Rut
Yer.Ağıtları
Derlemeci
Ester

Daniel
Ezra
Tarihler

Karar: 'Kesin ceza' (Matta 23:36-39)

Matta 23:36

Size doğru bir şey söyleyeyim: bütün bunları bu kuşak bulacak.

Bu sözler İsa onları söyledikten 40 sene sonra gerçekleşti.

Karar: 'Kesin ceza' (Matta 23:36-39)

Matta 23:37

Yeruşalim, Yeruşalim! Sen ki, peygamberleri öldürüyorsun ve sana gönderilen adamları taşıyorsun. Kaç defa istedim, senin evlatlarını toplayayım, aynı bir tavuk piliçlerini kanatlarının altında topladığı gibi. Ama siz istemediniz.

Yeremya 9:1

“Keşke başım bir pınar,
Gözlerim bir gözyaşı kaynağı olsa!
Halkımın öldürülenleri için
Ağlasam gece gündüz !”

İsa burada Yeruşalim için ağlıyor (Luka 19:41-44), aynı nasıl Yeremya ağladı, çünkü bilirdi Babil kralı onu bütün yok edecek. İsa da aynısını müjdeliyor: Romalılar kasabayı yok edecekler.

Karar: 'Kesin ceza' (Matta 23:36-39)

Matta 23:38-39

38 Bakın, sizin eviniz kimsesiz bırakılacak. **39** Çünkü size şunu diyorum: vakit gelecek, 'Rabbin adında gelen mubarek olsun!' diyeceniz. Ama o zamana kadar beni görmeyeceniz."

İsa onlara bir şart gösteriyor: Ancak eğer onu Mesih olarak kabul ederseler, Allahevine dönecek. İsa sanki burada Allahın şanlılığını gösteren Şekina bulutu. Onsuz tapınak boştur, anlamsızdır.

Hezekiel 10:18-19

18 RAB'bin görkemi tapınağın eşliğinden ayrılıp Keruvlar'ın üzerinde durdu. **19** Ben bakarken Keruvlar kanatlarını açıp yerden yükseldi, tekerlekler de onlarla yükseldi. RAB'bin Tapınağı'nın Doğu Kapısı'nın girişinde durdular. İsrail Tanrısı'nın görkemi onların üzerindeydi.